

Διπλό πλήγμα για την πολιτική Τραμπ στη Μέση Ανατολή

19/Νοε/2018 14:29

Του **Κώστα Ράπτη**

Ο Ντόναλντ Τραμπ προτιμά να μην γνωρίζει. Όπως δήλωσε, θα αποφύγει να ακούσει το "φρικτό" ηχητικό ντοκουμέντο της δολοφονίας του εξόριστου Σαουδάραβα δημοσιογράφου Τζαμάλ Κασόγκι εντός του σαουδαραβικού προξενείου στην Κωνσταντινούπολη διότι αποτελεί "ηχογράφηση μαρτυρίου". Όμως ο Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος και απέστειλε το ντοκουμέντο στις σημαντικότερες πρωτεύουσες, έχει παίξει τα χαρτιά του κατά τρόπο, ώστε η υπόθεση να μην μπορεί να κλείσει.

Συμβαίνει άλλωστε να έχει βρει σημαντικούς συμμάχους στην προσπάθειά του να πιέσει το Ριάντ. Ενώ ο Αμερικανός πρόεδρος προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει το κόστος για τον Οίκο των Σαούντ, το αμερικανικό "βαθύ κράτος" σαμποτάρει συστηματικά το εγχείρημα. Ήδη διέρρευσε εκτίμηση της CIA ότι τη διαταγή εκτέλεσης του Κασόγκι έδωσε ο ίδιος ο Σαουδάραβας διάδοχος, πρίγκηπας Μοχάμαντ μπιν Σαλμάν, ενώ στους κόλπους της υπηρεσίας θα πρέπει να αναζητηθούν και οι τέσσερις "πηγές" που αποκάλυψαν στους New York Times ότι, προκειμένου να εξασφαλίσει την σιωπή του Ερντογάν, ο Λευκός Οίκος παζαρεύει την έκδοση του εγκατεστημένου στις ΗΠΑ ιεροκήρυκα Φετουλάχ Γκιουλέν, που φέρεται ως ο εγκέφαλος της απόπειρας πραξικοπήματος στην Τουρκία του 2016. Κατόπιν αυτού, ο Ντόναλντ Τραμπ διέψευσε κατηγορηματικά τα σχετικά σενάρια.

Επιμένει, όμως, ο Αμερικανός πρόεδρος ότι είναι πολύ νωρίς για να έχει καταλήξει η CIA σε μια οριστική εκτίμηση σχετικά με την υπόθεση Κασόγκι. Όμως αυτό διόλου δεν εμπόδισε το αμερικανικό υπουργείο Οικονομικών να ανακοινώσει την Πέμπτη την επιβολή κυρώσεων (με βάση τον "Νόμο Μαγκνίτσκι") εναντίον 17 Σαουδαραβών που θεωρεί εμπλεκόμενους,

Η ανάγνωση της λίστας θα αποτέλεσε ασφαλώς δυσάρεστη έκπληξη για τον Σαουδάραβα διάδοχο, αφού σε αυτήν περιλαμβάνεται, σε ρόλο σχεδιαστή της δολοφονίας Κασόγκι, ο σύμβουλος του Σαούντ αλ-Καχτάνι, σε προφανή απόκλιση από το κατηγορητήριο που είχε δημοσιεύσει το ίδιο 24ωρο ο Γενικός Εισαγγελέας της Σαουδικής Αραβίας, ρίχνοντας την ευθύνη Κασόγκι σε κατώτερους αξιωματούχους και αποφεύγοντας οποιαδήποτε οδός έρευνας θα μπορούσε να οδηγήσει στο παλάτι.

Τις συγκρούσεις που διεξάγονται στους διαδρόμους της Ουάσιγκτον σχετικά με την τύχη του Σαουδάραβα διαδόχου φωτίζει η παραίτηση το βράδυ της Παρασκευής της Κίρστεν Φόντενροουζ,

υπεύθυνης για θέματα Σαουδικής Αραβίας στο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ και τροφοδότη του υπουργείου Οικονομικών με τα στοιχεία επί των οποίων στηρίχθηκαν οι κυρώσεις.

Για τους αντιπάλους του Τραμπ, που αφθονούν στις μυστικές υπηρεσίες, η ανατροπή των προσπαθειών απενοχοποίησης του Σαουδάραβα διαδόχου, συνιστά πολύτιμο όπλο στην "περικήκλωση" του Αμερικανού προέδρου και του γαμπρού του Τζάρεντ Κούσνερ, ο οποίος είχε αναπτύξει στενή σχέση (κατά τις διαδόσεις, ίσως και οικονομική) με τον Μοχάμαντ μπιν Σαλμάν. Το επεισόδιο της πρόσκαιρης αφαίρεσης πριν από λίγους μήνες της πρόσβασης του Κούσνερ σε διαβαθμισμένες πληροφορίες, αποδίδεται σε υποψίες ότι ο πολυπράγμων προεδρικός γαμπρός διοχέτευε στον συνομιλητή του στο Ριάντ στοιχεία για Σαουδάραβες αντιφρονούντες. Άλλωστε, ο Κασόγκι δεν ήταν ένας κοινός δημοσιογράφος, αλλά ένας άνθρωπος της προστατευόμενης από την Τουρκία και το Κατάρ "Μουσουλμανικής Αδελφότητας", ο οποίος, αφότου εγκαινίασε τη συνεργασία του με την Washington Post, ανέπτυξε πρωτοβουλίες για αλλαγή καθεστώτος στη Σαουδική Αραβία.

Το βέβαιο είναι ότι πέρα από τις χιλιάδες αμερικανικές θέσεις εργασίας που, όπως δεν κουράζεται να επαναλαμβάνει, εξαρτώνται από την Σαουδική Αραβία, ο Τραμπ έχει αρκετούς λόγους να στηρίζει τον Μοχάμαντ μπιν Σαλμάν, με κυριότερο το σχέδιό του για την Μέση Ανατολή. Ένα σχέδιο το οποίο απέβλεπε αφενός στη συσπείρωση των μοναρχιών του Περσικού Κόλπου (έπειτα από μία συμφιλίωση Σαουδικής Αραβίας και Κατάρ) σε ένα "αραβικό ΝΑΤΟ" με αντι-ιρανική αιχμή, και αφετέρου στο κλείσιμο του παλαιστινιακού ζητήματος υπέρ του Ισραήλ μέσω της ειρηνευτικής πρότασης που επεξεργάζεται ο Κούσνερ. Ο Μοχάμαντ μπιν Σαλμάν δήλωνε έτοιμος να αποδεχθεί την πρόταση αυτή, έχοντας κατά νου τον ρόλο που θα μπορούσε να παίξει το Ισραήλ στα φιλόδοξα επενδυτικά του σχέδια, με επίκεντρο την δημιουργία μιας νέας πόλης στη βόρεια Ερυθρά Θάλασσα.

Αυτή η πολιτική Τραμπ για τη Μέση Ανατολή έχει ήδη υποστεί αλλεπάλληλα πλήγματα. Η απαξίωση και επαπειλούμενη καθαίρεση του Σαουδάραβα διαδόχου είναι ένα από αυτά. Η παράταση της αντιπαράθεσης Ριάντ και Ντόχα είναι ένα ακόμη, μαζί με την αδυναμία των δυνάμεων της Σαουδικής Αραβίας και των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων να καταλάβουν τον λιμένα της Χοντέιντα στην Υεμένη, ώστε να κλείσουν από πλεονεκτική θέση την στρατιωτική σύγκρουση, όπως πλέον ζητά δημοσίως η Ουάσιγκτον.

Σε αυτά έρχεται να προστεθεί και η κυβερνητική κρίση στο Ισραήλ, μετά την αποχώρηση του ακροδεξιού υπουργού Άμυνας Άβιγκντορ Λίμπερμαν και του ("ρωσικού") κόμματός του από το υπουργικό συμβούλιο του Βενιαμίν Νετανιάχου. Ο Λίμπερμαν, που κινδυνεύει να βρεθεί εκτός βουλής στις επόμενες εκλογές, κατήγγειλε το σχέδιο εκχειρίας με τη Χαμάς, για το οποίο μεσολάβησε η Αίγυπτος, με το Κατάρ να αναλαμβάνει την μισθοδοσία των δημοσίων υπαλλήλων στη Λωρίδα της Γάζας.

Πρόκειται ασφαλώς για μία προσπάθεια του Νετανιάχου να βαθύνει το ρήγμα ανάμεσα στη Χαμάς, που ελέγχει την Λωρίδα της Γάζας, και την Παλαιστινιακή Αρχή του Μαχμούντ Αμπάς στη Δυτική Όχθη του Ιορδάνη, ώστε να αδυνατίσουν οι αντιστάσεις στο σχέδιο Κούσνερ. Όμως ο Λίμπερμαν

βρίσκεται σε ανταγωνισμό με τον έτερο ακροδεξιό κυβερνητικό εταίρο Ναφταλί Μπένετ και το κόμμα του – και οι εχθροπραξίες που ξέσπασαν στις αρχές της περασμένης εβδομάδας μετά από μυστική επιχείρηση του ισραηλινού στρατού στη Λωρίδα της Γάζας κινδύνεψαν να τινάξουν στον αέρα την εκεχειρία. Η σπουδή του Νετανιάχου (μετά και από δυσάρεστες εκπλήξεις στο επιχειρησιακό πεδίο) να επαναβεβαιώσει την εκεχειρία, ώστε να βαδίσει προς τις εκλογές χωρίς ανοικτό "ζήτημα Γάζας" έφερε την κυβερνητική κρίση και άφησε τον Ισραηλινό πρωθυπουργό με πλειοψηφία μόλις δύο εδρών στην Κνεσέτ. Ο ίδιος επιμένει ότι οι προβλεπόμενες για το φθινόπωρο του 2019 εκλογές δεν θα επισπευσθούν, όμως χωρίς την παρουσία του, το "όραμα Τραμπ" για τη Μέση Ανατολή χάνει άλλο ένα στήριγμα.

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)